

ИЗЛОЖБА „ЛАТЕНТНИ ПОРТРЕТИ“ НА ЕНЧО НАЙДЕНОВ

гл. ас. д-р Ангел Коцев | DOI: <https://doi.org/10.33919/ycas.21.18>

Авторът на изложбата „Латентни портрети“ Енчо Найденов е добре познато лице на професионалната фотографска и артистична диаспора в България. Повече от 15 години неговото име се свързва с висококачествената комерсиална фотография в различните нейни измерения - от портрети на известни личности, до създаването на фотографски изображения за модната и рекламната фотография. Работил е за най-добрите български списания и рекламни агенции, обслужващи най-авторитетните брандове в нашата страна, негова снимка излиза на корицата на авторитетното френско списание „PHOTO“, след като печели техния глобален годишен конкурс.

Всеки, който познава фотографа Енчо Найденов, най-вероятно би казал за него следното: естет, човек на детайла и прецизността, професионалист. Дългогодишната работа в областта на комерсиалната фотография го прави изкусен познавач на фотографските изразни средства, безспорно необходими на всеки автор да насочва собствените си вътрешни терзания към ясен и разбираем материален посредник. В 25-те изображения от изложбата „Латентни портрети“ не трябва да имаме съмнение във връзката между това, което виждаме и желанието на автора да ни сподели нещо - просто трябва да се загледаме и да го почувстваме.

Провокативното наименование на изложбата възниква от същността на образите, участващи в нея. В думата латентен³³⁹ може да се види препратка към множество направления - от една страна, към чисто фотографското понятие за скрито изображение в класическата филмова фотография от пред-дигитализацията, с която авторът е добре запознат. От друга, понятието може да бъде осмислено и извън техническите параметри и характеристики на работния фотографски процес в смисъла на нещо скрито, което е в процес под повърхността. Акцентирайки точно на тази характеристика на понятието, снимките от изложбата на Енчо Найденов започват да живеят в друга светлина, тази на провокацията да вникнем в същината на образите от снимките.

Разглеждайки фотографиите, ясно си личат техните обективни достойнства. Общата организация на елементите в кадровото пространство създава минималистична визия - неангажираща среда около портретирания, естественост на лицата и светлината, което майсторски прехвърля вниманието към важно - човека и неговата емоция (снимки 1 и 2).

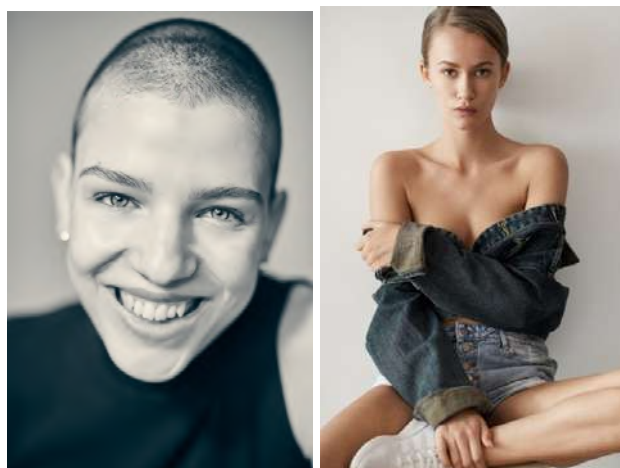
Класически подход както при колосите на фотографския образ от 90-те - Патрик Демаршел, Стивън Мейсъл, Ричард Аведон. Този творчески подход на организиране на светлина и средата ни тласка в посока естествено възприятие на образите, сближава ни с героите от портретите, кара ни да погледнем отвъд външността на иначе красивите черти на моделите.

След възможността за успешното изграждане на контакт с образите от изложбата, на снимките се забелязва и още нещо специфично фотографско, латентно, което не стои на повърхността и не е достояние за всеки. Уловеният момент, за който говори Анри Картие-Брессон, този решителен момент на натискане на спусъка на фотоапарата, улавящ специфични фрагменти от действителността, които обикновено остават невидими и неосъзнати. Тази специфика, характеризираща безспорната творческа възможност на фотографията да създава уникални изображения, присъства във всички нейни жанрови измерения. В портрета този момент е мига на отваряне на душата, разкриваща същността на портретирания, и усета на фотографа да го разпознае и запечата. В снимките от изложбата на Енчо Найденов този момент се забелязва в погледа, аз бих го нарекъл – интимният момент, моментът на откровение, разкриващ скритата от погледа и грубата материя духовна човешка индивидуалност (снимки 3 и 4).

| Снимки 1. и 2.³⁴⁰

Създаването и реализирането на едни чисти творчески въздействия обикновено намират своята еманация и завършек чрез акта на представянето им пред публика. Колкото е по-изкусен в уменията и искрен в споделените си емоции авторът, толкова по-ясно става неговото послание. Такава е и съдбата на самостоятелната изложба на Енчо Найденов „Латентни портрети“. Тя съдържа точно това - майсторство и искреност.

| Снимки 3. и 4.³⁴¹

340, 341 Снимки: Найденов, Е. Изложба „Латентни портрети“, София: НБУ, 2022.